

Bilag 3.

Arveskatter i andre Lande.

(Af *L. V. Birck*).

A. Før 1800.

Allerede ved Aaret 600 f. C. har Ægypten en Arveskat, og ogsaa Rom har det under Kongerne. Roms Borgere bleve snart skattefri, og først under Augustus indførtes 3 Skatter af romerske Borgere, da Kejseren skulde have Indtægter til at underholde Legionerne i Germanien. Skatten bestod af 1 pCt. af alle Auktionssummer, 4 pCt. af de frigivne Slavers Værdi og 5 pCt. af al Arv indenfor den lige Linie (omtrent 300 e. C. ere disse Skatter gaaede i Glemme).

Middelalderen kender ikke Arveret ud over Afkommet. Arveskatten indtræder da naturligt som en Afgift (Indløsning) til Lensherren, i de Fald, hvor Lenet gaar over til andre end ældste Søn. Med Adelens Magt forfalder Arveafgiften paa fast Ejendom; men Løsøreformen, der ved Stædernes Opkomst faar Betydning, bliver beskattet ved Arvefald, ofte med høje Skatter, dog altid kun ved Kollateralarv. I Venedig finde vi ca. 1560 en Arveafgift af 5 pCt., ligesom i Nederlandene og i de tyske fri Stæder, hvorfra Kollateralarveafgiften under Paavirkning af Renaissancens Retslærde indføres af de tyske Fyrster; men overalt er fast Ejendom fritagen. Frankrig havde i 1624 en 10 pCt.s Arveafgift, i Brunsvig have vi en Gebyrskat.

I det 17de og 18de Sekel udvikler vor Tids Arveafgift sig fra Gebyrer, der oprindeligt er faste, men efterhaanden gradvis stige efter Arvens Størrelse: f. Eks. ved Pitt's Reform af 1796, hvor Afgiften fra at være en bestemt Takst gradueres fra 2 til 6 pCt. efter Slægtsskabsgraden, eller ved den franske Arveafgiftslov af 1780, der varierer Skatten fra $\frac{1}{4}$ til $1\frac{1}{2}$ pCt. Ret høje Arvegebyrer synes overalt at være trængte igennem hele Europa samtidig med den franske Revolution; men stadig var Descendenterne undtagne, ja selv da Nederlandene i 1805 under den franske Invasion vedtage en „revolutionær“ Arvelov, vover man ikke at beskatte Børn, men vel Ægtefællen.

Med den Betydning Slægts- og Familie-Institution har haft ned til vort Aarhundrede, er det kun naturligt, at Afkommet ikke blev afgiftspligtigt, og at det saaledes kun blev Kollateralarv (Arv i Sidelinier), der beskattedes. Arveafgiften begrundedes som et Gebyr, det vil sige som en Art Registreringsafgift af samme Art som Tinglæsningsgebyret eller som Gebyret ved Overdragelse af fast Ejendom mellem levende; det er da ogsaa betegnende, at de samme Love, der fastsætte Arvegebyrer, fastsætte ens høje Afgifter ved Overdragelse af fast Ejendom, saaledes at Arvegebyret af Løsøre faar sit Supplement i en Skat, der betales hver Gang fast Ejendom skifter Haand.

Med Aaret 1800 have vi da naaet til et beskedent Arvegebyr, der kun opkræves ved Kollateralarv, og som væsentlig omfatter Løsøre og, hvis den omfatter fast Ejendom, da kun med en ringere Procent; omkring 1800 kender man ikke den progressive Skat, ja omkring 1750 var man mange Steder ikke naaet videre end til at beskatte Løsørearven med Stempelafgifter, der ikke en Gang vare proportionelle med Arvens Størrelse, men ganske raat var inddelt i 5 à 6 Klasser efter Arvens Størrelse eller undertiden efter, hvor mange Ark, der gik til Inventarie-Optegnelsen. Det 19de Aarhundrede betegner overalt i Europa Bestræbelserne for at begrunde Arveafgiften som en Skat og ikke som et Gebyr, for at inddrage Børn og Ægtefæller under Beskatningen, for at stille fast Ejendom og Løsøre lige i Henseende til Arveafgiften og endelig for at indføre den progressive Skala. Ved Reformerne omkring 1900 er det lykkedes at realisere disse Principper fuldt ud.